

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»**

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
Кваліфікація: бакалавр підприємництва та торгівлі

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради _____ /д.т.н., професор Сергій КЮРЧЕВ
(протокол №11 від «30» травня 2023 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.07.2023 р.

Ректор _____ /д.т.н., проф. Сергій КЮРЧЕВ
(наказ № 34-ОД від «31» травня 2023 р.)



Запоріжжя, 2023

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Гарант освітньо-професійної програми

 к.е.н., доцент Лариса БОЛТЯНСЬКА

«05» травня 2023 р.

В. о. декана факультету економіки та бізнесу

 д.е.н., професор Ірина КОЛОКОЛЬЧИКОВА

«19» травня 2023 р.

Перший проректор

 к.т.н., доцент Олександр ЛОМЕЙКО

«30» травня 2023 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму модернізовано у 2019-2020 н.р. відповідно до Стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (Наказ МОНУ від 13.11.2018 р. №1243), оновлено з ініціативи гаранта освітньої програми у зв'язку з необхідністю періодичного перегляду.

Освітньо-професійну програму в 2023 році було оновлено в зв'язку з Постановою КМУ № 1392 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 16 грудня 2022 р. та з внесенням змін до Положення про освітні програми в ТДАТУ 2023 р.

Розробники освітньо-професійної програми:

Болтянська Лариса Олексіївна – гарант освітньо-професійної програми, керівник робочої групи, кандидат економічних наук, доцент, в.о. завідувачки кафедри економіки і бізнесу діяльності Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного;

Лисак Оксана Іванівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки і бізнесу діяльності Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного;

Тебенко Віта Миколаївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки і бізнесу діяльності Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного;

Топалов Микола Андрійович – менеджер з продажів ТОВ «Агро-Сервіс»

Сур Артем Олексійович – здобувач ступеня вищої освіти «Бакалавр» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Карпенко Андрій Володимирович – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки та митної справи Національного університету «Запорізька політехніка»

Сиротюк Ганна Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент Львівського національного аграрного університету

Зеваченкова Олена Едуардівна – приватний підприємець ФОП «Зеваченкова»

Мараховський Микола Анатолійович – приватний підприємець ФОП «Мараховський М.А.»

Розглянуто на засіданні кафедри економіки і бізнесу

Протокол №10 від «05» травня 2023 р.

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу

Протокол №9 від «19» травня 2023 р.

1. Профіль освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності

076 «Підприємництво та торгівля»

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, факультет економіки та бізнесу, кафедра економіки і бізнесу
Рівень вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) рівень Кваліфікація - бакалавр підприємництва та торгівлі (Bachelor in Business and Commerce)
Офіційна назва освітньої програми	«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» 076 «Підприємництво та торгівля»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра одиничний, 240 кредитів, ЄКТС термін навчання – 3 роки 10 місяців (на основі повної загальної середньої освіти)
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію від 20.06.2018 р. УД №08005314 дійсний до 01 липня 2023 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень; QF for ENEA – перший цикл, EQF for LLL – 6 рівень
Передумови	Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти або освіти на основі освітньо- кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, у тому числі за іншою спеціальністю (напрямом підготовки)
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	01.07.2023 – 30.06.2027
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.tsatu.edu.ua/feb/osvitni-prohramy/osvitni-prohramy-os-bakalavr/
2. Мета освітньо-професійної програми	
Забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців в галузі управління та адміністрування, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	

3. Характеристика освітньо-професійної програми

Предметна область (галузь знань)	<p>Галузь знань 07 Управління та адміністрування. Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля» <i>Об'єкти вивчення:</i> діяльність з організації та функціонування підприємницьких, торговельних та біржових структур, що здійснюються для досягнення економічних і соціальних результатів. <i>Цілі навчання:</i> підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> наукові теорії, положення, концепції, принципи підприємництва, торгівлі та біржової діяльності і методологія їхнього використання для організації та ефективного функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур. <i>Методи, методика та технології:</i> загальнонаукові й спеціальні методи, професійні методика і технології, застосування яких дозволяє вирішувати практичні завдання з організації, ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних і біржових структур. <i>Інструменти та обладнання:</i> інформаційно-комунікаційні системи та технології, прилади та обладнання, необхідні для формування професійних компетентностей бакалавра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p>
Орієнтація програми	Освітньо-професійна
Основний фокус програми	<p>Загальна вища освіта в галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Зорієнтована на формування та розвиток професійних компетентностей фахівця для розв'язання складних спеціалізованих завдань, проблем в сфері підприємництва та торгівлі, <i>Ключові слова:</i> підприємництво, торгівля, біржова діяльність, економіка підприємства, товарознавство, бізнес-проекування</p>
Особливості програми	<p>Програму орієнтовано на глибоку спеціальну професійну підготовку сучасних аналітиків, підприємців, товарознавців, фахівців у сфері захисту прав споживачів, ініціативних та здатних до швидкої адаптації до сучасного бізнес-середовища. Враховує сучасні вимоги до вирішення практичних питань. Формує фахівців з новим перспективним способом мислення, здатних застосовувати існуючі методидослідження.</p>
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	

**Придатність до
працевлашту-
вання**

Випускники здатні виконувати професійну роботу в різних підрозділах підприємств та організацій усіх форм власності та організаційно-правових форм (комерційні, некомерційні, державні, муніципальні тощо) у якості керівників, керівників структурних підрозділів або виконавців різноманітних служб апарату управління; в органах державного та місцевого самоврядування; на підприємствах малого та середнього бізнесу, що створені за власною ініціативою; в науково-дослідницьких організаціях, пов'язаних з вирішенням управлінських проблем; в установах системи вищої освіти.

Випускники можуть працювати на посадах (регламентуються Національним класифікатором професій ДК 003:2010):

1314 Директор (керівник) малої торговельної фірми; 1314 Керуючий магазином; 1314 Комерсант; 1451 Менеджер (управитель) в торгівлі транспортними засобами; 1452 Менеджер (управитель) в оптовій торгівлі; 1453.1 Менеджер (управитель) в роздрібній торгівлі побутовими товарами та їх ремонті; 1453.2 Менеджер (управитель) в роздрібній торгівлі непродовольчими товарами; 1454 Менеджер (управитель) в роздрібній торгівлі продовольчими товарами; 1456 Менеджер (управитель) систем харчової безпеки; 1475.4 Менеджер (управитель) з маркетингу; 149 Менеджери (управителі) в інших видах економічної діяльності; 1493 Менеджери (управителі) систем якості; 1493 Менеджер (управитель) систем якості в державному управлінні; 1499 Менеджери (управителі) в інших видах економічної діяльності; 3152 Інспектор з контролю якості продукції; 341 Фахівці в галузі фінансів та торгівлі; 3411.1 Брокер торговий; 3411.1 Дилер торговий; 3415 Технічні та торговельні представники; 3415 Агент комерційний; 3415 Агент торговельний; 3415 Комівояжер; 3415 Представник торговельний; 3415 Торговець комерційний; 3415 Торговець промисловий; 3415 Торговець роз'їзний; 3415 Торговець технічний; 3416 Закупник; 3417 Оцінювачі та аукціоністи; 3417 Аукціоніст (ліцитатор); 3417 Оцінювач; 3417 Оцінювач-експерт; 3419 Інші фахівці в галузі фінансів і торгівлі; 3419 Інспектор торговельний; 3419 Інспектор-товарознавець; 3419 Товарознавець; 3421 Брокери (посередники) з купівлі-продажу товарів; 3421 Торговельний брокер (маклер); 3422 Агенти з клірингу (обмінних товарних операцій) та експедиції; 3422 Агент з митного оформлення; 3422 Агент з передачі вантажу на прикордонній станції (пункті); 3422 Експедитор; 3422 Експедитор транспортний; 3429 Агенти з комерційних послуг та торговельні брокери; 3429 Ревізор

	комерційний; 3429 Торговець (обслуговування бізнесу та реклами); 3436.1 Помічники керівників підприємств, установ та організацій; 3436.2 Помічники керівників виробничих та інших основних підрозділів; 3436.3 Помічники керівників малих підприємств без апарату управління; 4131 Агент з постачання; 5220 Продавець непродовольчих товарів; 5220 Продавець продовольчих товарів; 5220 Продавець-консультант.
Продовження освіти	Можливість продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти (НРК України – 7 рівень, FQ ENEA – другий цикл, EQF LLL – 7 рівень), а також підвищувати кваліфікацію та отримувати додаткову післядипломну освіту.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання на основі компетентнісного підходу з використанням платформи Moodle. Самостійне навчання здійснюється із використанням дистанційної самопідготовки на освітньому порталі Moodle, консультацій з викладачами. Застосовується індивідуальне та дуальне навчання. Викладання проводиться у вигляді лекцій, практичних та лабораторних занять, навчальних та виробничих практик. Акцент робиться на особистому саморозвитку, груповій роботі, умінні презентувати результати навчання, що сприятиме формуванню розуміння потреби й готовності до продовження самоосвіти протягом життя.
Оцінювання	Система оцінювання знань за дисциплінами освітньо-професійної програми складається з: поточного, підсумкового модульного та семестрового (екзамен) контролю знань, захисту звітів з практики, курсової роботи, складання атестаційного екзамену. Основні принципи організації та оцінювання поточного і підсумкового контролів регламентуються вимогами Положення про організацію освітнього процесу у ТДАТУ та Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти ТДАТУ . Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять і має на меті перевірку знань здобувачів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Підсумковий модульний контроль проводиться у формі тестів, контрольних робіт, розв'язання практичних завдань, виконання індивідуальних робіт, розв'язання виробничих ситуацій (кейсів) тощо. Екзамен проводиться на основі розробленого пакету екзаменаційних білетів. У Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного здійснюється

	переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну та шкалу ЄКТС.
6. Програмні компетенції	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК 9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.</p> <p>ФК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p>ФК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.</p> <p>ФК 4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в</p>

	<p>діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p> <p>ФК 5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.</p> <p>ФК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.</p> <p>ФК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p> <p>ФК 8. Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.</p> <p>ФК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p>ФК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.</p>
<p>7. Програмні результати навчання</p>	
<p>Програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності</p>	<p>РН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.</p> <p>РН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.</p> <p>РН 3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.</p> <p>РН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p> <p>РН 5. Організувати пошук, самостійний відбір, якіснообробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p> <p>РН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.</p> <p>РН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.</p> <p>РН 8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення</p>

безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

РН 9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.

РН 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

РН 11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

РН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

РН 13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

РН 14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

РН 15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

РН 16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

РН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

РН 18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності.

РН 19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

РН 20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

<p>Програмні результати навчання, визначені закладом вищої освіти</p>	<p>РН 21. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері підприємницької діяльності.</p> <p>РН 22. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.</p> <p>РН 23. Вміти готувати презентаційні матеріали за результатами досліджень.</p>
<p>8. Ресурсне забезпечення реалізації програми</p>	
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі.</p> <p>Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць у гуртожитках відповідає вимогам. Користування мережею Інтернет безлімітне.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>http://www.tsatu.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти.</p> <p>Електронні навчальні курси дисциплін розміщені на освітньому порталі Moodle http://op.tsatu.edu.ua,</p> <p>наукова бібліотека ТДАТУ, http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/, е Електронний інституційний репозитарій elarTSATU – http://elar.tsatu.edu.ua/, Методичні кабінети кафедр, сайт факультету економіки та бізнесу http://www.tsatu.edu.ua/feb/, сайт кафедри економіки і бізнесу http://www.tsatu.edu.ua/et/, сайти кафедр, точки бездротового доступу до мережі Інтернет; наявність доступу до баз даних Scopus та Web of Science, необмежений доступ до мережі Інтернет.</p>
<p>9. Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Система ECTS з обсягом 1 кредиту 30 годин.</p> <p>Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в ТДАТУ та Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ТДАТУ. У рамках двосторонніх договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки. Допускаються індивідуальні угоди про академічну мобільність для навчання та проведення досліджень в університетах та наукових установах України http://www.tsatu.edu.ua/akademichna-mobilnist/</p>

<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Положення про організацію освітнього процесу у ТДАТУ» та «Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ТДАТУ за кордоном».</p> <p>У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між Таврійським державним агротехнологічним університетом імені Дмитра Моторного та навчальними закладами країн-партнерів http://www.tsatu.edu.ua/vmz/partnery-universytetu/</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах з додатковою мовленнєвою підготовкою.</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонент освітньо-професійної програми

Перелік компонент освітньо-професійної програми представлено в таблиці 2.1
Таблиця 2.1

Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	4	екзамен
ОК 2	Психологія	4	диф. залік
ОК 3	Філософія	4	диф. залік
ОК 4	Історія та культура України	5	екзамен
ОК 5	Безпека життєдіяльності та охорона праці	4	диф. залік
ОК 6	Мікро-макроекономіка	5	екзамен
ОК 7	Домашня економіка	3	диф. залік
ОК 8	Регіональна економіка	4	диф. залік
ОК 9	Менеджмент	4	екзамен
ОК 10	Товарознавство	4	екзамен
ОК 11	Інформаційні системи і технології в економіці	6	екзамен
<i>Всього за циклом загальної підготовки</i>		47	Е -6; ДФ - 5
2. Цикл професійної підготовки			
ОК 12	Статистика	6	екзамен
ОК 13	Статистика КР	1	захист КР
ОК 14	Економіка природокористування	4	екзамен
ОК 15	Маркетинг	8	екзамен
ОК 16	Підприємницьке право	3	екзамен
ОК 17	Економіка підприємства	4	екзамен
ОК 18	Основи підприємництва	4	екзамен
ОК 19	Торговельне підприємництво	4	екзамен
ОК 20	Бухгалтерський облік	4	екзамен
ОК 21	Податкова система	4	екзамен
ОК 22	Інвестування	4	екзамен
ОК 23	Соціальне підприємництво	4	екзамен
ОК 24	Бізнес-проекування	4	екзамен
ОК 25	Бізнес-проекування КР	1	захист КР
ОК 26	Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків	3	екзамен
ОК 27	Біржова справа	3	екзамен
ОК 28	Іміджеологія і PR процеси	4	екзамен
ОК 29	Оптимізаційні методи і моделі	4	екзамен
ОК 30	Економіка і організація інноваційної діяльності	4	екзамен
ОК 31	Економіка і організація торгівлі	3	екзамен

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОК 32	Економіка і організація торгівлі КР	1	диф.залік
ОК 33	Електронна комерція	4	екзамен
ОК 34	Зовнішньо-економічна діяльність суб'єктів господарювання	4	диф. залік
ОК 35	Комп'ютерні інформаційні системи в обліку	5	екзамен
ОК 36	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	3 + 4 + 4 + 3	3 диф. заліки, екзамен
ОК 37	Особиста результативність та комунікативна ефективність	4	екзамен
Всього за цикл		108	Е -22, ДЗ - 5
2.1 ПРАКТИКА			
ОК 38	Навчальна практика: Вступ до фаху	4	диф. залік
ОК 39	Навчальна практика: Основи підприємництва	4	диф. залік
ОК 40	Навчальна практика: Аналіз господарської діяльності	4	диф. залік
ОК 41	Виробнича практика: Економіка і організація інноваційної діяльності	5	диф. залік
Всього		17	ДЗ – 4
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		172	Е -28, ДЗ - 14
Дисципліни за вибором здобувача			
ВК 1	Дисципліна за вибором 1 спортивного спрямування	4	4 диф. залік
ВК 2	Дисципліна за вибором 2 культурологічного спрямування	5	диф. залік
ВК 3	Дисципліна за вибором 3 культурологічного спрямування	5	диф. залік
ВК 4	Дисципліна за вибором 4	4	диф. залік
ВК 5	Дисципліна за вибором 5	5	диф. залік
ВК 6	Дисципліна за вибором 6 суспільно-політичного та правового спрямування	5	диф. залік
ВК 7	Дисципліна за вибором 7	6	диф. залік
ВК 8	Дисципліна за вибором 8	5	екзамен
ВК 9	Дисципліна за вибором 9	5	екзамен
ВК 10	Дисципліна за вибором 10	5	диф. залік
ВК 11	Дисципліна за вибором 11	5	диф. залік
ВК 12	Дисципліна за вибором 12	5	диф. залік
ВК 13	Дисципліна за вибором 13	5	диф. залік
Всього дисциплін за вибором здобувача		64	Е – 2, ДЗ – 14
ІНШІ СКЛАДОВІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ			
Підготовка до атестації здобувачів вищої освіти		3	
Атестація здобувачів вищої освіти		1	екзамен
Всього за іншими складовими		4	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		176	Е -28, ДЗ - 14
Загальний обсяг вибіркових компонент		64	Е – 2, ДЗ – 14
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		240	Е – 31; ДЗ -28

2.1. Структурно-логічна схема освітньої програми

Програма підготовки здобувачів вищої освіти ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» загальним обсягом 240 кредитів ЄКТС передбачає оволодіння здобувачами 56-ю освітніми компонентами, в тому числі захист 3-х курсових робіт, проходження 3-х навчальних та 1-ї виробничої практики, проведення державної атестації у формі атестаційного екзамену (рис. 2.1).

Навчальний план складається з двох частин. Перша – обов’язкова частина – має обсяг 180 кредитів ЄКТС (75%) і включає 44 освітні компоненти, в тому числі 3 курсові роботи (3 кредити), 3 навчальні практики (12 кредитів) 1 виробничу практику (5 кредитів) та державну атестацію (4 кредити); друга – вибіркова частина (25%) включає 12 навчальних компонент (60 кредитів).

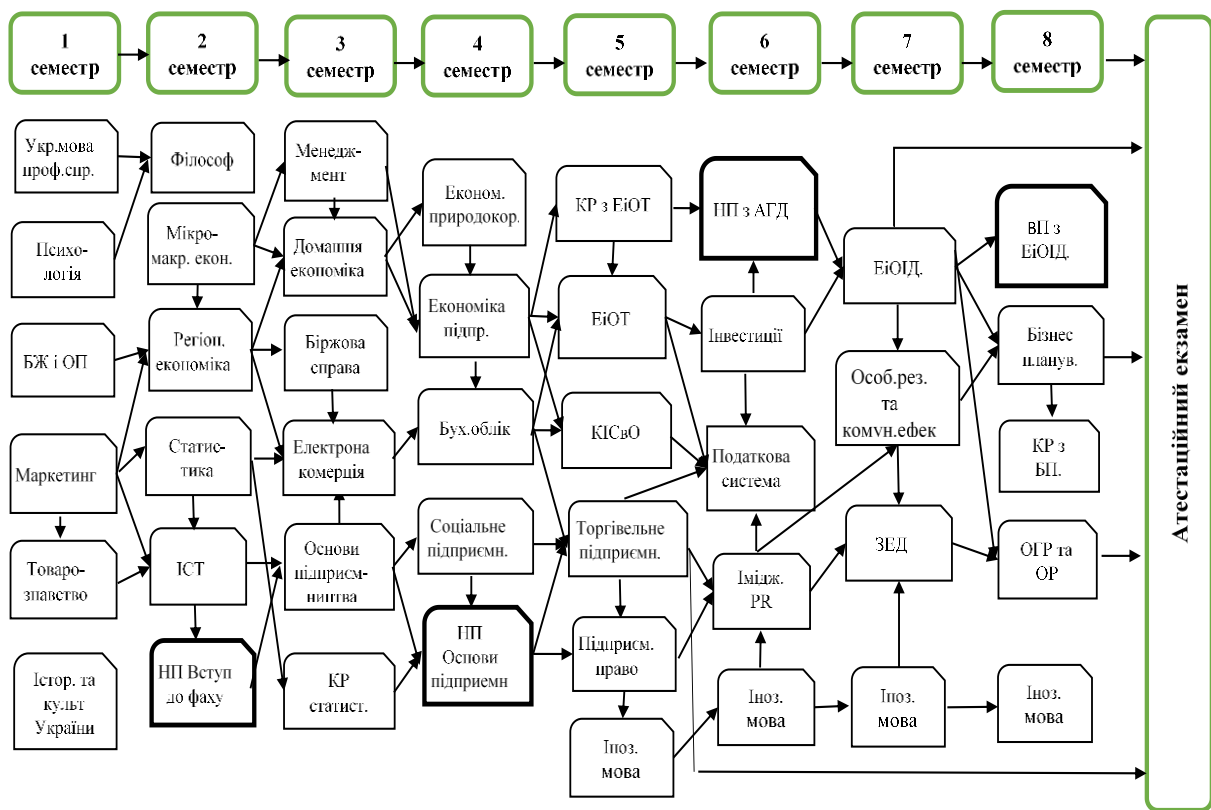


Рис. 2.1. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» освітньо-професійної програми спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» проводиться у формі атестаційного екзамену та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр підприємництва та торгівлі. Атестація здійснюється відкрито і публічно.
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен передбачає оцінювання результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти та освітньою програмою. Програма атестаційного екзамену зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» включає дисципліни циклу професійної підготовки, а також передбачає узагальнення результатів виконання завдань навчальних та виробничої практик. Атестаційний екзамен складається з двох частин: із теоретичної – надання визначень економічним термінам та відповідей на питання білету, і практичної: розв’язання комплексної задачі, що дозволяє перевірити рівень сформованості відповідних умінь та навичок. Успішне складання атестаційного екзамену завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр підприємництва та торгівлі. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

В ТДАТУ функціонує система управління якістю, наявність якої підтверджено сертифікатами на відповідність вимогам міжнародного стандарту якості ISO 9001:2015 «Quality management systems – Requirements» та Національного стандарту якості ДСТУ EN ISO 9001:2018. (режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/op/sertyfikaty-systemy-vnutrishnoho-zabezpechennja-jakosti/>).

В університеті створена система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка функціонує у відповідності до «[Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного](#)» (наказ № 88-ОД від 05.10.2022)

З метою організації та функціонування системи забезпечення якості вищої освіти в університеті створено відділ моніторингу якості освітньої діяльності, який керується відповідним [Положенням](#), затвердженим наказом № 89-ОД від 05.10.22 р. Режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/op/>.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ТДАТУ включає наступні процедури і заходи для забезпечення якості освіти здобувачів, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Підприємництво та бізнес-технології»:

- моніторинг системи менеджменту якості освіти в університеті;
- перегляд освітніх програм, який відбувається за підсумками їхнього моніторингу за участю робочої групи, здобувачів вищої освіти, роботодавців, академічної спільноти, відділу моніторингу якості освітньої діяльності щорічно наприкінці навчального року з оформленням відповідних протоколів;
- вдосконалення освітньої програми за участю здобувачів вищої освіти та роботодавців;
- онлайн-опитування, анкетування стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів тощо) щодо якості освітньої програми та організації освітнього процесу на веб-сайті університету (режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>);
- публікація аналітичних звітів стосовно результатів опитування стейкхолдерів з пропозиціями робочої групи щодо підвищення якості освіти за даною освітньо-професійною програмою на веб-сайті університету (режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/op/monitorynh-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>);
- аналіз відгуків керівників виробничих практик щодо якості професійної підготовки здобувачів вищої освіти;
- включення роботодавців і здобувачів вищої освіти до складу робочої групи з вдосконалення освітньої програми;
- самоаналіз відповідності підготовки фахівців до нормативно-правових актів і документів, ліцензійних і акредитаційних вимог;
- періодичний аналіз успішності здобувачів вищої освіти та якості знань (по завершенню семестру);
- оцінювання результатів незалежного заміру знань здобувачів з дисципліни напередодні екзамену та перевірки залишкових знань студентів за тестовими завданнями після складання сесії (за рішенням [Навчально-наукового центру ТДАТУ](#));
- оцінювання роботи науково-педагогічних працівників, що здійснюється по завершенню навчального року відповідно до [«Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників ТДАТУ»](#) згідно затверджених критеріїв та оприлюднюється на веб-сайті університету;
- регулярне підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, що забезпечують освітній процес за освітньо-професійною програмою, шляхом проходження довгострокових стажувань на підприємствах, установах, організаціях, участі у міжнародних проектах, грантових програмах;
- залучення молодих викладачів на навчання у [Вищій школі педагогічної майстерності](#);
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього

процесу (матеріально-технічна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, освітній портал MOODLE), що відповідає ліцензійним вимогам;

– наявність та використання для ефективного управління освітньою діяльністю інформаційних систем: контролю поточної успішності «Osvita», електронних навчальних курсів дисциплін на освітньому порталі MOODLE (режим доступу: <http://op.tsatu.edu.ua>, Web-сайту Наукової бібліотеки (режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>, з репозитарієм (режим доступу: <http://elar.tsatu.edu.ua/>;

– розміщення інформації про освітню програму для можливості публічного перегляду, громадського обговорення, інформування про зміни в освітній програмі на веб-сайті університету (режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/feb/osvitni-prohramy/osvitni-prohramy-os-bakalavr/>);

– дотримання всіма учасниками освітнього процесу норм академічної доброчесності, що регламентуються [Кодексом честі ТДАТУ](#) та [Антикорупційною програмою ТДАТУ](#);

– регулярні анонімні онлайн-опитування здобувачів вищої освіти щодо дотримання норм академічної доброчесності на веб-сайті університету (режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>);

– перевірка кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, наукових та навчальних праць науково-педагогічних працівників ТДАТУ на предмет академічного плагіату.

Навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін щорічно оновлюється та удосконалюється, що реалізується через:

– щорічне оновлення робочих навчальних програм та силабусів;

– оновлення і розробку нових засобів діагностики навчальних досягнень (у т.ч. засобів поточного і підсумкового контролю, тестових комплексів);

– впровадження новітніх форм активізації пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти;

– впровадження в освітній процес результатів наукових досліджень;

– використання досвіду, отриманого під час підвищення кваліфікації викладачів та стажування.

5. Пояснювальна записка щодо відповідності складових ОПП

Узгодженість складових елементів освітньо-професійної програми демонструється через відповідність:

- програмних результатів та компетентностей, визначених освітньо-професійною програмою (таблиця 5.1);

- програмних результатів навчання та освітніх компонент (таблиця 5.2);

- програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми (таблиця 5.3).

Таблиця 5.2

Матриця відповідності програмних результатів навчання та обов'язкових освітніх компонент

Результати навчання	Обов'язкові освітні компоненти																				
	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21
PH1			+			+	+	+				+	+	+		+	+	+		+	
PH2		+					+		+	+		+	+			+	+		+		+
PH3	+																				
PH4									+		+	+	+		+				+	+	+
PH5							+			+	+	+	+		+			+	+	+	+
PH6	+	+				+			+								+		+		
PH7		+							+	+	+					+		+	+	+	
PH8					+			+						+		+					
PH9				+			+							+		+	+				+
PH10	+		+	+	+				+					+				+			
PH11							+	+	+	+		+	+				+	+	+	+	+
PH12		+							+			+	+				+		+		+
PH13															+		+	+	+	+	+
PH14							+	+	+	+	+	+	+				+	+	+		
PH15							+	+		+		+	+					+	+		
PH16										+				+		+		+		+	+
PH17					+				+	+	+			+			+	+	+		
PH18																				+	+
PH19															+					+	
PH20																				+	
PH21									+	+		+	+			+	+	+		+	+
PH22									+						+	+	+	+	+	+	+
PH23												+	+				+	+			

Продовження матриці відповідності програмних результатів навчання та обов'язкових освітніх компонент

Результати навчання	Обов'язкові освітні компоненти																			
	OK 22	OK23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41
PH1	+	+		+			+				+						+	+	+	+
PH2	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
PH3															+					
PH4			+	+	+		+	+				+		+		+	+	+	+	+
PH5	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+				+	+	+	+
PH6	+	+	+	+		+	+		+	+	+		+			+	+	+	+	+
PH7	+		+	+	+		+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
PH8	+	+	+	+														+		+
PH9		+											+				+	+		+
PH10		+					+									+	+	+		
PH11	+						+	+	+								+	+	+	+
PH12	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+
PH13	+		+	+		+	+		+	+	+		+	+		+		+	+	+
PH14	+		+	+	+	+			+	+	+	+					+	+	+	+
PH15			+	+		+			+	+	+	+					+	+	+	+
PH16						+							+	+			+	+	+	+
PH17	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	
PH18														+					+	
PH19			+	+	+								+		+			+	+	+
PH20	+		+	+	+			+	+								+	+	+	+
PH21	+	+	+	+	+				+	+	+					+	+	+	+	+
PH 22	+	+	+	+						+		+		+			+	+	+	+
PH23	+	+	+	+							+						+	+	+	+

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою компетентностей та обов'язкових компонент ОІ

Компетентності	Обов'язкові освітні компоненти																				
	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21
ЗК 1			+			+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+		+	+
ЗК 2		+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 3	+				+																
ЗК 4																					
ЗК 5									+		+	+	+		+			+	+	+	+
ЗК 6									+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+
ЗК 7	+	+				+			+						+		+	+	+	+	
ЗК 8		+							+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК 9					+									+		+					
ЗК 10		+			+		+	+	+					+		+		+	+	+	+
ЗК 11				+	+		+							+		+					+
ЗК 12	+		+	+										+							
ФК 1			+			+	+	+	+	+						+	+	+	+	+	
ФК 2		+							+			+	+			+	+		+	+	+
ФК 3															+		+	+	+	+	+
ФК 4							+	+	+	+	+	+	+				+	+	+		
ФК 5							+	+		+	+				+			+	+		
ФК 6				+						+				+		+	+	+		+	+
ФК 7					+				+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
ФК 8																				+	+
ФК 9															+					+	+
ФК 10																			+		

Продовження матриці відповідності визначених освітньою програмою компетентностей та обов'язкових компонент ОІП

Компетентності	Обов'язкові освітні компоненти																			
	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41
ЗК 1	+	+	+	+	+		+		+	+	+					+	+	+	+	+
ЗК 2	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
ЗК 3																	+	+	+	+
ЗК 4															+		+	+	+	+
ЗК 5			+	+	+	+	+	+	+			+		+		+	+	+	+	+
ЗК 6	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+
ЗК 7	+	+	+	+		+	+		+	+	+		+	+		+	+	+	+	+
ЗК 8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
ЗК 9		+	+	+														+		+
ЗК 10	+	+					+						+	+		+	+	+	+	+
ЗК 11		+															+	+	+	+
ЗК 12		+					+										+	+		
ФК 1	+	+					+	+									+	+	+	+
ФК 2	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
ФК 3	+		+	+		+	+		+	+	+		+	+		+		+	+	+
ФК 4	+		+	+	+	+			+	+	+	+					+	+	+	+
ФК 5			+	+		+		+	+	+	+	+	+				+	+	+	+
ФК 6		+				+							+	+			+	+	+	+
ФК 7	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
ФК 8														+					+	
ФК 9	+		+	+	+								+		+			+	+	+
ФК 10	+		+	+	+			+	+			+					+	+	+	+

6. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

1. Про вищу освіту : Закон України № 1556-VII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2014. № 37-38. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>; (дата звернення 03.05.2023)
2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. *Голос України*. 2017. 27 вересня. (№ 178-179). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>; (дата звернення 03.05.2023)
3. Національна рамка кваліфікацій. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>; (дата звернення 03.05.2023)
4. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010ДК 003:2010. URL: <http://dovidnyk.in.ua/directories/profesii>] (дата звернення 03.05.2023)
5. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text> (дата звернення 03.05.2023)
6. Національний освітньо-науковий глосарій (2018 р.). URL: https://lib.iitta.gov.ua/715512/1/Glosariy_Full_Fin.pdf (дата звернення 03.05.2023)
7. Положення про освітні програми в ТДАТУ URL: <http://www.tsatu.edu.ua/nmc/wp-content/uploads/sites/52/plozhennja-pro-osvitni-prohramy-v-tdatu-2023-02.03.23.pdf> (дата звернення 03.05.2023)
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п> (дата звернення 03.05.2023)
9. Стандарти вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»: Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 13.11.2018 р. №1243 <http://surl.li/bdwqn> (дата звернення 03.05.2023)
10. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). URL: <http://surl.li/zteb> (дата звернення 03.05.2023)
11. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України 11 липня 2019 року № 977 URL: <http://surl.li/hjxpi> (дата звернення 03.05.2023)

Гарант освітньо-професійної програми

Лариса БОЛТЯНСЬКА